

(/)

🏠 (/)

> 15-1600 årene, renæssancen (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Hannibal Sehested

← [Forrige artikel \(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/gotikkens-kalkmalerier\)](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/gotikkens-kalkmalerier)

Hannibal Sehested

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 4265

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested)) **t**

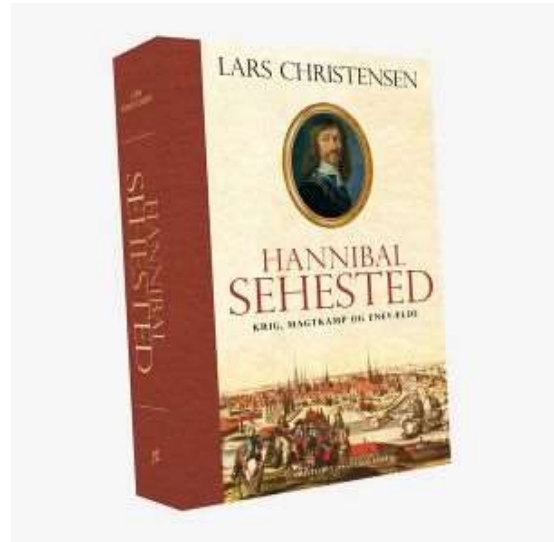
(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[\\[sehested&title=\\\)\\]\\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-sehested&title=\\)\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/hannibal-</p></div><div data-bbox=\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Lars Christensen

Hannibal Sehested. Krig, magtkamp og enevælde i 1600-tallet

Kristelig Dagblads forlag. 400 sider. 299,95 kr.

Af Michael Nobel Jakobsen, ph.d., museumsinspektør

Mange mennesker har hørt navnet Hannibal Sehested. Men uden for den snævre kreds, som har en særlig interesse i 1600-tals historie, er der ikke mange, som kender særlig meget til hans liv eller virke som topembedsmand og diplomat under først Christian 4. og siden hans søn, Danmarks første enevældige konge, Frederik 3. Dette skyldes bl.a., at Sehested har stået i skyggen kongerne og af andre af sin samtids mere kontroversielle og farverige personer, som svogeren Corfitz Ulfeldt og dennes hustru, kongedatteren Leonora Christina. Det råder historiker Lars Christensen imidlertid bod på i en ny velskrevet biografi om den energiske og hårdtarbejdende Sehested.

Den hidtil eneste biografi om Hannibal Sehested er Aarhus professor C.O. Bøggild-Andersens mammutværk i to bind, hvoraf det første udkom i 1946. Bøggild-Andersens biografi vil formentlig altid stå som et hovedværk over Hannibal Sehested liv og virke, alene pga. det enorme kildearbejde, som lå bag. I Bøggild-Andersens optik var Sehested den ubetingede heltefigur, et geni, og den bærende kraft i mange af periodens store forandringer. Derfor er mange af Bøggild-Andersens konklusioner siden blevet diskuteret og revideret. Men det er imidlertid først Lars Christensen, der med sin nye bog, i biografisk form, tegner et mere nuanceret billede af Hannibal Sehested og hans betydning. Dette gør Christensen bl.a. gennem en løbende kritisk dialog og diskussion med gamle professor Bøggild-Andersens konklusioner.

Christensens fokus i bogen er især rettet mod Sehesteds politiske og diplomatiske virke, for det stod ikke nødvendigvis skrevet i kortene, at Hannibal Sehested skulle spise kirsebær med de helt store. Historien om Hannibal Sehested er nemlig også historien om den ludfattige adelige opkomling, som gennem sit intellekt, sin dannelse og sit talent for administration og diplomati formåede at fange selveste Christian 4.s opmærksomhed. Christian 4. så et stort potentiale i Sehested, og gennem ægteskab med kongens datter, Christiane, blev Sehested en vigtig spiller i Christian 4.s såkaldte "svigersønnepolitik".

Selv om Sehested hurtigt blev medlem af rigsrådet, var det dog som diplomat, han gjorde sig bemærket i begyndelsen af sin karriere. Det store gennembrud kom imidlertid i 1642, hvor Christian 4. udnævnte ham til statholder i Norge og lensmand på det profitable Akershus len. Tiden som statholder var måske karrierens højdepunkt for Sehested, og han gennemførte bl.a. reformer af skattesystemet, og sørgede for at skatterne ikke bare forsvandt sydpå til Danmark, men også blev brugt til at udvikle det norske samfund. Bl.a. til at styrke Norges militære forsvar. Da Christian 4. døde i 1648, havde Sehested opnået så stor magt, at han var den reelle magthaver i Norge.

Som mange andre embedsmænd i 1600-tallet brugte Sehested også sin stilling til at berige sig selv – et fatalt fejltrin, skulle det vise sig. For da Christian 4. døde, vendte lykken for Sehested. Den nye konge, Frederik 3., der havde arvet et rige på randen af ruin, havde svært ved at se gennem fingre med, at den danske statskasse gik glip af store indtægter fra Norge. Derfor indledte kongen en undersøgelse af Sehesteds embedsførelse, der mandede ud i et forlig, hvor Sehested mistede sin stilling, afstod hele sin formue og fik konfiskeret hele sit enorme jordegods i Norge.

Uønsket i kongens nærhed førte Sehested og familien en omflakkende tilværelse i Europa i de næste mange år – evigt tynget af økonomiske problemer. Højt at flyve, dybt at falde!

Her kunne historien om Hannibal Sehested for så vidt være endt, men det gjorde den ikke. Da der i 1657 blev raslet med sablerne og det igen trak op til krig med arvefjenden Sverige, vendte Sehested tilbage til Danmark. Imod alle odds lykkedes det Sehested at komme ind i varmen hos Frederik 3., og Sehested kom til at spille en central rolle i fredsforhandlingerne ved Karl Gustav krigenes afslutning. Kort tid efter spillede Sehested også en fremtrædende rolle i statsomvæltningen i 1660, og som rigsskatmester fik han afgørende indflydelse på den administrative og økonomiske reorganisering af statsapparatet under den tidlige enevælde. Med sin flid og dygtighed var Sehested måske mere end nogen anden med til at afværge den truende statsbankerot.

Samtidig med sin centrale rolle i det hjemlige embedsværk, gjorde Frederik 3. også flittigt brug af Sehesteds diplomatiske evner som dansk udsending i udlandet. Det var netop på en diplomatisk mission i Paris, at Sehested døde 13. september 1666.

Som allerede nævnt, er Christensens fokus i bogen især Sehesteds politiske og diplomatiske virke. Men dette fokus er også medvirkende til, at man efter at have læst bogen sidder tilbage med følelsen af, at man ikke er nået helt ind på livet af hovedpersonen. Man hører ikke meget om Sehesteds følelsesliv, og hans forhold til hustruen og datteren beskrives kun overfladisk. Dette skyldes, at kildematerialet simpelthen ikke tillader os at komme helt om bag facaden på bogens hovedperson, hvilket Christensen også selv delagtiggør læseren i, men først i bogens afsluttende kapitel. Som læser havde det været rart at kende bogens begrænsninger fra starten.

Når det er sagt, så leverer Christensen et overbevisende billede af en yderst arbejdsom, begavet og talentfuld embedsmand og diplomat. En slider og en overlever, som trods dårlige odds rejste sig efter faldet fra magtens tinder og begyndte den lange genopstigning til magtens tinder.

En ting, der ærgrer mig ved bogen, er det næsten totale fravær af billeder. De få billeder, bogen har, er samlet i nogle indstik i en anden papirkvalitet i midten af bogen, og de føles derfor bevidst underprioriterede. Det er ikke alene ærgerligt rent visuelt, men også rent pædagogisk. Det ville utvivlsomt have styrket den glimrende tekst, hvis den undervejs var blevet bakket op af portrætter, kort, fotos, osv., som det er kutyme i mange historiske biografier.

Bogen er velskrevet og veldisponeret og denne anmelder har ikke nævneværdigt mange hverken formelle eller faktuelle fejl. Dog vil jeg med et glimt i øjet stille spørgsmålstegn ved forfatterens påstand på side 48, om at Christian 4. skulle havde børn med sin svigermor Ellen Marsvin!

Der hersker ingen tvivl om, at forfatteren, Lars Christensen er på hjemmebane i selskab med Hannibal Sehested og de store danske og internationale personligheder, Sehested var i berøring med. Det er underholdende læsning. Men bogens største kvalitet er, at forfatteren med afsæt i Sehesteds personlige historie ikke alene formår at tegne et fint billede af nogle af de voldsomme forandringer, det dansk-norske kongerige gennemgik omkring 1600-tallets midte, men også hvordan disse hang sammen med europæisk storpolitik i perioden. Derfor er bogen også et must for alle, der interessere sig for ældre politisk historie.

[Historie-online.dk, den 8. januar 2020]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/15-1600-arene-renaessancen-33/gotikkens-kalkmalerier>)

SE RELATEREDE ARTIKLER